

УДК 37.035.6

Попович Я.М.¹, Перепелиця В.С.²

¹ канд. філос. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. Ю-218 НУ «Запорізька політехніка»

СУТНІСТЬ ПАТРІОТИЗМУ: ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ

В сучаснім світі патріотизм представляє собою досить складний, багатогранний і мінливий феномен, який по-різному проявляє себе не тільки в різних культурно-цивілізаційних, політичних, правових системах, але й у часових параметрах розвитку кожної із них. Складний процес національного і державного будівництва країни неможливий без врахування особливостей і

динаміки змін патріотичних орієнтацій в системі держави та державного управління.

Енциклопедія державного управління дає наступне визначення патріотизму: «патріотизм (грец. *πατριότης* – співвітчизник, *πατρις* – вітчизна) – морально-етичний та політичний принцип, сутність якого полягає в почутті любові до рідного краю, Батьківщини, своєї країни» [1].

У філософському енциклопедичному словнику «патріотизм» тлумачиться як любов до батьківщини, відповідальність за її долю і готовність служити її інтересам, а в разі потреби самовіддано боронити здобутки свого народу; соціально-політичний і моральний принцип, що в загальній формі виражає вищезазначені почуття та емоційні стани [2].

На думку багатьох науковців - патріотизм є однією із базових світоглядно-ціннісних характеристик особистості, але стосовно до державного службовця він набуває особливого значення, оскільки останній виступає не тільки як громадянин, але й як активний ініціатор, носій і реалізатор державної політики практично в усіх сферах суспільного життя, що, з одного боку, відповідає типу держави як політичної організації суспільства, а з іншого – більш конкретного – визначає рівень її міцності як політичного утворення, ступінь зв'язку з громадянським суспільством, здатність бути гарантом захисту конституційних прав і свобод громадян, умови забезпечення високих соціальних стандартів тощо, – тобто усього того, що створює духовно-практичну основу національно-державних патріотичних настроїв у суспільстві. Якість зазначених показників, у свою чергу, впливає на внутрішній зміст патріотизму, а також на ступінь його активності чи пасивності.

Змістом патріотизму, з тлумачення теорії і права, є любов до Батьківщини (місця народження всіх поколінь предків і самої людини), відданість своєму народові, готовність заради нього на жертви», як одну з найбільш значущих, вічних цінностей, притаманних всім сферам життя суспільства і держави, яка є найважливішим духовним надбанням особистості [3].

З зазначеного, можемо сказати, що основними категоріями поняття патріотизм є Батьківщина, народ, нація, країна, держава, які набувають в системі світоглядних орієнтацій особистості статусу вищих цінностей, що не виключає наявності певних проблемних моментів у трактуванні патріотизму, які виникають як результат різних смислових акцентів як в межах кожного із названих понять, так і на стику їх змістовної взаємодії. Не дивлячись на формальну близькість різних підходів у трактуванні патріотизму в його найбільш узагальненому морально-етичному і ціннісно-функціональному визначенні, він залишається надзвичайно складним феноменом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Енциклопедія державного управління: у 8т. / Нац. Акад. держ. Упр. При Президентові України; наук.-ред. колегія: Ю.В.Ковбасюк (голова) та ін.–К.:НАДУ, 2011. Т.3: Історія державного управління / наук.-ред.колегія: А.М.Михненко (співголова), М.М.Білинська (співголова) та ін. 2011. 788с.
2. Івченко Ю.В. Сутність патріотизму: історія та сучасність / Ю.В.Івченко // Науковий вісник Херсонського державного університету. 2015. Вип. 6. Т. 3. С.150-153. URL: http://www.lj.kherson.ua/2015/pravo06/part_3/37.pdf.
3. Філософський енциклопедичний словник / за ред. В.І. Шинкарук; Ін-т філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України. К.: Абрис, 2002.